

Dôležité dávky fondu poistenia v nezamestnanosti.

Právna podstata: ALVG (zákon o poistení v nezamestnanosti)

Pre možnosť prihlásenia sa na sprostredkovanie práce cez úrad práce musia byť splnené určité predpoklady a to byť práceschopný, prácechtivý a byť nezamestnaný.

Nezamestnané osoby musia byť pripravené akceptovať pracovný pomer s normálnym pracovným časom **20 hodín** týždenne. Osoby, ktoré majú povinnosť starať sa o deti do dovŕšenia ich 10. roku života alebo o postihnuté deti musia byť pripravené akceptovať minimalne pracovný pomer s pracovným časom **16 hodín** týždenne. Sú však povinní sa čo najrýchlejšie postarať o miesto zabezpečovania starostlivosti o dieťa a byť tak pripravené akceptovať pracovný pomer s pracovným časom aspoň **20 hodín** týždenne.

Osoby, ktoré poberajú rodičovský príspevok (Kinderbetreuungsgeld) musia preukázať zodpovedajúcu starostlivosť o dieťa. Osoby z krajín tretieho sveta sa musia preukázať právnym dôkazom o legálnom pobyte, ktoré zahŕňa voľný vstup na pracovný trh. Občania Európy musia byť oprávnení k pobytu a mať voľný vstup na pracovný trh.

Každá osoba prihlásená na úrade práce obdrží dohodu o sprevádzaní (Betreuungsvereinbarung), ktorá obsahuje práva a povinnosti voči úradu práce.

Finančné dávky z poistenia v nezamestnanosti sú podpora v nezamestnanosti

(Arbeitslosengeld), dávka v hmotnej núdzi (Notstandshilfe), **dalej**

dávky na podporu zamestnanosti: podpora pri ďalšom vzdelávaní (Weiterbildungsgeld), dávka pri čiastočnom starobnom úväzku (Altersteilzeitgeld), dôchodkový preddavok (Pensionsvorschuss),

špeciálne dávky pre staršie osoby: dôchodkový preddavok (Pensionsvorschuss), odchodné (Übergangsgeld)

špeciálne dávky pre osoby so zdravotnými problémami : podpora pri preškolení (Umschulungsgeld).

Podpora v nezamestnanosti (Arbeitslosengeld)

Nárok na podporu v nezamestnanosti má každý, kto môže preukázať minimálnu dĺžku zamestnania s povinným poistením vrátane poistenia do fondu nezamestnanosti a počas poberania podpory v nezamestnanosti je pripravený prijať prácu, pričom dĺžka poberania nebola vyčerpaná.

Podmienky nároku

Prvý nárok na dávku z fondu poistenia v nezamestnanosti: 52 týždňov legálneho zamestnania s povinným poistením vrátane poistenia do fondu nezamestnanosti v období posledných **2 rokov** pred podaním žiadosti

Opakujúci nárok: 28 týždňov legálneho zamestnania s povinným poistením v nezamestnanosti v období **posledných 12 mesiacov**

Nezamestnaný/á pred dovŕšením 25. roku života: 26 týždňov legálneho zamestnania s povinným poistením v nezamestnanosti v období **posledných 12 mesiacov**

Výška podpory v nezamestnanosti

Podpora v nezamestnanosti sa skladá z: **základnej sumy, rodinného príplatku** a prípadne z **inej doplňujúcej sumy.**

Pri podaní žiadosti pred 30.6. je vymeriavacím základom pre výpočet príjem z predchádzajúceho kalendárneho roka a pri podaní žiadosti po 30.6. príjem zo súčasného kalendárneho roka. Ak nie sú tieto jednoročné vymeriavacie základy k dispozícii, berie sa do úvahy posledný príjem.

Základná suma podpory pozostáva z 55% denného čistého príjmu. S rodinnými príplatkami môže byť max. 80%, bez rodinných príplatkov max. 60% denného čistého príjmu.

Po dovŕšení 45. roku života nesmie byť výška podpory v nezamestnanosti nižšia ako bola do tohto veku.

Výpočet podpory v nezamestnanosti: <http://ams.brz.gv.at/ams/>

Doba poberania dávky v nezamestnanosti

Minimálna doba: **20 týždňov**.

30 týždňov: 3 roky legálneho zamestnania s povinným poistením v nezamestnanosti pred podaním žiadosti

39 týždňov: 6 rokov legálneho zamestnania s povinným poistením v nezamestnanosti v období posledných 10 rokov u nezamestnaných **po 40. roku života**

52 týždňov: 9 rokov legálneho zamestnania s povinným poistením v nezamestnanosti v období posledných 15 rokov u nezamestnaných **po 50. roku života**

Pokračovanie v poberaní zostatku podpory

Pri prerušení poberania podpory v nezamestnanosti je možné poberať zostatok podpory v nezamestnanosti **počas nasledujúcich 5 rokov** (počíta sa od posledného dňa poberania podpory). Pri vzniku nového nároku na poberanie podpory v nezamestnanosti nie je možné pokračovať v poberaní zostatku podpory.

Prerušenie nároku

Nárok na podporu v nezamestnanosti sa prerušuje počas práceneschopnosti (počas poberania nemocenských dávok), počas vyplácania kompenzácie dovolenky, nároku na odškodné pri výpovedi, úhrady na dovolenku, ďalej počas vojenskej prezenčnej, výcvikovej a civilnej služby, umiestnenia v zariadení opatrovateľskej služby, počas pobytu v cudzine, poberania dávok starostlivosti o dieťa (Kinderbetreuungsgeld).

Dávka v hmotnej núdzi (Notstandshilfe)

Dávka v hmotnej núdzi sa poskytuje nezamestnaným osobám, ktorých nárok na podporu v nezamestnanosti nebol vyčerpaný (počas obdobia piatich rokov po vyčerpaní nároku), ktoré sú v evidencii nezamestnaných a sú k dispozícii pracovnému trhu, aby prijali prácu a nachádzajú sa v núdzi.

Výška dávky v hmotnej núdzi je 92 % alebo 95 % zo základnej sumy z podpory v nezamestnanosti, pričom pripočítateľný vlastný príjem a tiež príjem partnerov žijúcich v jednej domácnosti sa odpočítavajú. Tu sú určité voľné hranice a to v závislosti od veku, času zamestnania, počtu maloletých detí a iných ťažkostí. Osoby, ktoré nemajú nárok na dávky v hmotnej núdzi z dôvodu vysokého príjmu partnera a sú evidované na úrade práce, majú naďalej zdravotné a penzijné poistenie.

Príspevok na pokrytie živobytia (DLU)

Príspevok na pokrytie živobytia dostane nezamestnaná osoba počas rekvalifikačných opatrení, ktoré sú organizované pracovným úradom. Účelom je zaistiť finančnú existenciu počas ďalšieho vzdelávania alebo prípravy na prijatie pracovnej ponuky.

Počas poberania príspevku majú tieto osoby zdravotné, úrazové a dôchodkové poistenie.

Výška zodpovedá výške podpory v nezamestnanosti popr. dávky v hmotnej núdzi (najmenej však **14,53 Euro pre rok 2019** denne).

Dávky pri žiadosti na invalidný dôchodok alebo dôchodok pri nespôsobilosti k výkonu povolania

Nezamestnaní, ktorí poberajú podporu v nezamestnanosti (Arbeitslosengeld) alebo dávku v hmotnej núdzi (Notstandshilfe) a podali si žiadosť o invalidný dôchodok alebo o dôchodok pri nespôsobilosti k výkonu povolania, poberajú tieto dávky aj naďalej, avšak nebudú počas troch mesiacov úradom práce kontaktovaní. (**Pozor: počas pobytu v cudzine sa dávky nevyplácajú**). Po uplynutí trojmesačnej doby, aj napriek tomu, že vybavenie žiadosti o dôchodok nie je ešte uzavreté, musia byť dané osoby k dispozícii úradu práce.

Dôležité upozornenia

Žiadosti o dávky sa podávajú na príslušnom regionálnom úrade práce. Okrem toho sa musia všetky zmeny (ekonomická situácia, práceneschopnosť, zmena adresy, pobyt v zahraničí atď.) hlásiť príslušnému úradu práce a to najneskôr do jedného týždňa. V prípade počítačových znalostí dotyčnej osoby, je možné komunikovať s úradom práce aj cez e-AMS Konto.

Právechťivosť – zastavenie

Počas poberania finančného nároku musí byť daná osoba úradu práce k dispozícii a musí byť právechťivá. „Právechťivosť“ znamená byť pripravený prijať zamestnanie, ďalšie vzdelávanie alebo sa zúčastniť na rekvalifikačných opatreniach organizovaných pracovným úradom, pokiaľ to zodpovedá osobným schopnostiam danej osoby. Pri neodôvodnenom odmietnutí dochádza k zastaveniu dávok na 6 týždňov – v opakovanom prípade na 8 týždňov. **Existuje právo na odvolanie sa!**

Zdravotné, úrazové a dôchodkové poistenie pre poberateľov dávok

Poberatelia dávok z úradu práce sú podľa všeobecného zákona o sociálnom poistení (ASVG) **zdravotne a úrazovo poistení**. Poberatelia podpory v nezamestnanosti (Arbeitslosengeld) a dávok v hmotnej núdzi (Notstandshilfe) majú dodatočne **aj dôchodkové poistenie**. Počas pobytu v cudzine alebo po uplynutí doby poberania dávok zostáva naďalej po dobu **6 týždňov** zdravotné poistenie a to v prípade, že doba poistenia trvala priebežne **6 týždňov alebo minimálne 26 týždňov v poslednom roku**.

Dodatočný príjem

Nástup do zamestnania sa musí neodkladne hlásiť úradu práce. Počas poberania dávok z úradu práce je možné si privyrábať a to do výšky mesačného hrubého zárobku pre rok 2019 (brutto) **446,81 Euro** (Geringfügige Beschäftigung). Pri vedľajšom príjme u toho istého zamestnávateľa, kde bola osoba naposledy zamestnaná na plný úväzok, musí byť prestávka jeden mesiac.

Výpoveď zo strany zamestnanca

V prípade ukončenia pracovného pomeru zo strany zamestnanca alebo následkom vlastného zavinenia podpora v nezamestnanosti alebo dávka v hmotnej núdzi nebude vyplatená prvých 4 týždne. Napriek tomu dĺžka nároku nebude skrátená.

Kontrolné hlásenia alebo premeškanie kontrolného hlásenia

Poberatelia podpory v nezamestnanosti príp. dávky v hmotnej núdzi sa musia v dohodnutom termíne hlásiť na príslušnom regionálnom úrade práce (AMS).

V prípade nedodržania termínu dohodnutého s poradcom úradu práce je dávka od tohoto dňa pozastavená a to dovtedy, kým sa dotyčná osoba osobne nedostaví na úrad práce. Dávka sa o tento čas skráti, okrem prípadu, kedy má osoba pádny dôvod, pre ktorý sa nemohla dostaviť na dohodnutý termín.

Dôchodkový preddavok

Osobám, ktoré požiadali o invalidný dôchodok alebo o dôchodok z dôvodu nespôsobilosti na výkon povolania je vyplácaný dôchodkový preddavok a to v prípade, ak sociálna poisťovňa potvrdí práceneschopnosť dotyčnej osoby a zároveň sa počíta s uznaním dôchodku a do 3 mesiacov od stanoveného dňa nebude vydané rozhodnutie.

Osobitné ustanovenia

1.) Poberanie podpory v nezamestnanosti počas uchádzania sa o prácu v inej krajine EÚ/EHP a vo Švajčiarsku

Ak nezamestnaná osoba, ktorá spĺňa podmienky nároku na podporu v nezamestnanosti v Rakúskej republike, chce odísť do iného členského štátu európskeho hospodárskeho priestoru alebo do Švajčiarska za účelom uchádzania sa o zamestnanie, môže si nárok na **podporu v nezamestnanosti preniesť do zvoleného štátu na dĺžku 3 mesiacov**.

Pred svojím odchodom dotyčná osoba musí byť evidovaná na príslušnom úrade práce v Rakúsku **najmenej štyri týždne** po tom, ako bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie (uvedenú lehotu môže príslušná inštitúcia v Rakúsku skrátiť).

Najneskôr do 7 dní od obdržania **európskeho formuláru U2 (vid' dole)** sa dotyčná osoba musí zaevidovať ako osoba hľadajúca zamestnanie v príslušnom EU štáte, v ktorom si hľadá zamestnanie.

V zvolenej krajine sa dotyčná osoba musí podrobiť organizovaným kontrolným postupom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi daného štátu. Podpora v nezamestnanosti je v takomto prípade aj naďalej vyplácaná Rakúskym úradom práce. Ak sa dotyčnej osobe nepodarí zamestnať počas troch mesiacov (prípadne počas maximálnej prenesenej dĺžky), dotyčná osoba sa musí vrátiť naspäť do Rakúska, aby nestratila ďalšie nároky na podporu v nezamestnanosti. **Pozor:** Žiadosť o prenesenie nároku podpory v nezamestnanosti sa musí podať osobne na príslušnom regionálnom úrade práce v Rakúsku a to pred vycestovaním, kde dotyčnej osobe bude vystavený **európsky formulár U2** (povolenie na prenesenie (export) nároku na podporu v nezamestnanosti do inej krajiny).

2.) Poberanie dávky v nezamestnanosti z inej krajiny EÚ/EHP a zo Švajčiarska počas uchádzania sa o prácu v Rakúskej republike

Počas uchádzania sa o zamestnanie v Rakúskej republike nezamestnaná osoba môže poberať podporu v nezamestnanosti poskytovanú inou krajinou EÚ/EWR alebo zo Švajčiarska, kde osoba naposledy pracovala. Na príslušnom úrade práce si dotyčná osoba musí vyžiadať **európsky formulár U2**, ktorý umožňuje povolenie prenosu nároku podpory v nezamestnanosti do Rakúskej republiky, kde sa uchádzač o zamestnanie musí zaregistrovať do 7 dní od obdržania formuláru.

Pravidlo jedného dňa: v prípade, že nezamestnaná osoba, ktorá predtým pracovala v inej krajine EÚ/EWR alebo vo Švajčiarsku, sa zamestná a odpracuje v Rakúsku minimálne jeden deň s plným poistením vrátane poistenia do fondu nezamestnanosti, si môže vyžiadať vystavenie európskeho formuláru U1 v krajine / v krajinách, v ktorej / v ktorých dotyčná osoba pracovala, ktorým získa potvrdenie o predchádzajúcom zamestnaní a poistení v príslušnej krajine / krajinách a na základe ktorého dané obdobie zamestnanosti a poistenia v iných krajinách je zohľadnené pri výpočte podpory v nezamestnanosti v Rakúsku.

Pozor: cezhraniční pracovníci (pendleri) sú osoby, ktoré z jedného štátu pravidelne dochádzajú za prácou v inom štáte, pričom sa minimálne jedenkrát týždenne vracajú späť do štátu stáleho bydliska t.j. bydliska, ktoré je centrom ich životných záujmov. Cezhraniční pracovníci môžu žiadať o podporu v nezamestnanosti **LEN** v krajine stáleho bydliska. Pre registráciu na úrade práce v krajine stáleho bydliska je nutné vyžiadať si európsky formulár U1 (staršia varianta E 301 je stále v platnosti) od príslušnej inštitúcie v krajinách EÚ/EHP alebo zo Švajčiarska na základe predchádzajúcich zamestnaní. Tento formulár slúži ako potvrdenie o dobe poistenia a zamestnania v danom štáte. Vybavenie žiadosti a vyplácanie podpory v nezamestnanosti prebieha podľa zákona a zvyklostí krajiny, ktorá o podpore v nezamestnanosti rozhoduje.

!!!POZOR!!!

Tým, že hore uvedené informácie boli skrátené, prosíme vás, aby ste sa presne informovali na úrade práce (AMS) alebo u nás – v centre pre migrantov a migrantky.

Männer und Frauen: 1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 712 56 04	Frauen: 1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/6/2/10 Tel: 982 33 08
http://www.migrant.at E-Mail: migrant@migrant.at	http://www.migrant.at E-Mail: migrantin@migrant.at
Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice und der Magistratsabteilung 17 gefördert.	
 Arbeitsmarktservice Wien	 StoDt+Wien Wien ist anders.